

УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою Грішина Дмитра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України

м. К и ї в
26 березня 2019 року
№ 78-1(І)/2019

Справа № 3-64/2019(1352/19)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гультая Михайла Мирославовича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича – доповідача,
Колісника Віктора Павловича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження в справі за конституційною скаргою Грішина Дмитра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Грішин Дмитро Олексійович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) на підставі статті 151¹ Конституції України звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/1352-358 від 27 лютого 2019 року) перевірити на відповідність Конституції України приписи пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

1.1. Відповідно до припису пункту 1 частини шостої статті 19 Кодексу для цілей Кодексу малозначними справами є:

„1) справи, у яких ціна позову не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб“.

1.2. Відповідно до припису частини дев'ятої статті 19 Кодексу „для цілей цього Кодексу розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб вираховується станом на 1 січня календарного року, в якому подається відповідна заява або скарга, вчиняється процесуальна дія чи ухвалюється судові рішення“.

1.3. Відповідно до припису пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу не підлягають касаційному оскарженню:

„2) судові рішення у малозначних справах, крім випадків, якщо:

а) касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

б) особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

в) справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

г) суд першої інстанції відніс справу до категорії малозначних помилково“.

1.4. Відповідно до припису пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу суддя-доповідач відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо:

„1) касаційну скаргу подано на судове рішення, що не підлягає касаційному оскарженню“.

1.5. Заявник вважає, що зазначені приписи Кодексу не відповідають статті 1, статті 3, частинам першій, другій статті 8, частині третій статті 13, статті 21, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 28, частинам першій, другій, четвертій статті 41, частинам першій, четвертій, сьомій статті 43, частинам першій, другій, четвертій статті 55, частині першій статті 64, частині першій статті 68, частині першій, пункту 2 частини другої статті 129 Конституції України.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає таке.

Заявник з 17 липня 1995 року працював у Державному підприємстві „Тернопільський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації“ (далі – Підприємство). Його було звільнено з Підприємства 21 січня 2016 року (наказ № 7-к).

Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області рішенням від 20 грудня 2016 року поновив Заявника на посаді з 3 лютого 2016 року, а також стягнув з Підприємства на користь Заявника суму, яка складалася з винагороди за безперервний стаж роботи за 2015 рік, премії за підсумками господарської діяльності за грудень 2015 року, середнього заробітку за час вимушеного прогулу, моральної шкоди.

2.1. Заявник у грудні 2017 року звернувся до Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області з позовом до Підприємства, в

якому просив стягнути з Підприємства на його користь суму індексації середнього заробітку, винагороду за безперервний стаж роботи за 2016 рік, середній заробіток за час затримки виплати заробітної плати, що її було стягнуто з Підприємства на користь Заявника згідно з рішенням Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 20 грудня 2016 року, а також моральну шкоду. На обґрунтування позовних вимог Заявник, зокрема, вказав, що Підприємство виплатило середній заробіток за час вимушеного прогулу 12 червня 2017 року, у той час як зазначене рішення набрало юридичної сили 14 березня 2017 року, а отже, він має право на стягнення середнього заробітку на час затримки виплати заробітної плати.

Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області, посилаючись, зокрема, на Постанову Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку проведення індексації грошових доходів населення“ від 17 липня 2003 року № 1078, відмовив Заявникові в задоволенні позову (рішення від 17 квітня 2018 року).

2.2. Апеляційний суд Тернопільської області 20 вересня 2018 року апеляційну скаргу Заявника залишив без задоволення, а рішення Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 17 квітня 2018 року – без змін.

2.3. Верховний Суд 26 листопада 2018 року відмовив Заявникові у відкритті касаційного провадження за його касаційною скаргою на рішення Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 17 квітня 2018 року та постанову апеляційного суду Тернопільської області від 20 вересня 2018 року, вказавши, що Заявник „подав касаційну скаргу на судові рішення у малозначній справі, що не підлягають касаційному оскарженню; передбачених пунктом 2 частини третьої статті 389 ЦПК України випадків не встановлено“.

3. Посилаючись на Конституцію України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та Перший протокол до неї, Заявник стверджує, що „у зв'язку з тим, що... право на доступ до касаційного суду державою не врегульовано, обмеження такого права не переслідує легітимну ціль, а також не реалізовується принцип розумної пропорційності..., положення пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України мають бути визнані неконституційними“.

Заявник зазначає, що приписи Кодексу, які він оспорує, „ставлять осіб з заробітною платою, розмір якої не перевищує мінімальну та середню заробітну плату та права яких відновлені судом... у несприятливе становище порівняно з громадянами України з заробітною платою, вищою за середню, оскільки позбавляють їх права просити про сприяння реалізації закріплених у Конституції та Законах України прав та інтересів“.

На думку Заявника, „положення пункту 9 частини третьої статті 129 Конституції України визначає одну з основних засад судочинства – забезпечення касаційного оскарження рішення суду, крім випадків, встановлених законом, і таким чином закріплює гарантії перевірки в касаційному порядку судових рішень“.

Заявник стверджує, що „обмеження“ його „права на касаційне оскарження є суттєвим і непропорційним втручанням у права, свободи та інтереси громадянина“.

Заявник також вважає, що формулювання припису пункту 1 частини шостої статті 19 Кодексу знижує „рівень доступу до правосуддя“, а термін „малозначні справи“ „взагалі не може застосовуватись до трудових правовідносин“.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження в справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

4.1. Долучені до конституційної скарги копії судових рішень у справі Заявника свідчать, що Заявник реалізував гарантоване статтею 55 Конституції України право на звернення до суду за захистом своїх прав.

4.2. Конституція України не містить припису, який би гарантував особі право на касаційне оскарження усіх без винятку судових рішень. Відповідно до пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України право на касаційне оскарження судового рішення забезпечується у визначених законом випадках. Отже, відповідно до Конституції України питання визначення випадків касаційного оскарження судового рішення віднесено до повноважень Верховної Ради України.

Зі змісту конституційної скарги випливає, що Заявник фактично висловив незгоду із законодавчим врегулюванням касаційного оскарження судових рішень у малозначних справах, що не є обґрунтуванням неконституційності приписів Кодексу, які він оспорує.

4.3. Заявник просить визнати приписи пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу такими, що не відповідають статті 1, статті 3, частинам першій, другій статті 8, частині третій статті 13, статті 21, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 28, частинам першій, другій, четвертій статті 41, частинам першій, четвертій, сьомій статті 43, частинам першій, другій, четвертій статті 55, частині першій статті 64, частині першій статті 68, частині першій, пункту 2 частини другої статті 129 Конституції України. Утім Заявник не аргументує, яким чином його права, що їх гарантовано Конституцією України, зазнали порушення внаслідок застосування зазначених приписів Кодексу, а лише обмежується цитуванням цих приписів Конституції України. Наведене не може вважатися обґрунтуванням неконституційності приписів Кодексу, що оспоруються, в контексті вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, конституційна скарга не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою Грішина Дмитра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**